

UZASADNIENIE do zarządzenie
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 24 listopada 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Torfowisko Sobowice PLH060024

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 *ustawy o ochronie*

przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Torfowisko Sobowice PLH060024 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992) i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) Dz.Urz.U.E.L.2011.33.146. Obecnie, status prawny obszaru określa (Decyzja Komisji Europejskiej z dnia decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Torfowisko Sobowice PLH060024 został wyznaczony dla ochrony unikalnego w skali Europy torfowiska węglanowego zasilanego przez wody artezyjskie występującymi tu źródłkowymi torfowiskami kopolowymi oraz mozaiką zbiorowisk roślinności torfowiskowej i ciepłolubnej z licznymi chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny. Występuje tu jedno z sześciu w Polsce stanowisk jęczyczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* (kod 1758), jedyne w regionie chełmskim stanowisko wątlaka błotnego *Hammarbya paludosa* oraz jedno z czterech w kraju miejsc występowania populacji motyla strzępotka edypusa *Coenonympha oedippus* (kod 1071). Na obrzeżach obszaru stwierdzono stanowisko łęgowe żółwia błotnego *Emys orbicularis* (kod 1220)

Wykaz przedmiotów ochrony przedstawia poniższe zestawienie:

Siedliska:

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)- priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowisk storczyków

6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Gatunki:

1059 *Maculinea teleius* (modraszek telejus)

1060 *Lycaena dispar* (czerwończyk nieparek)

1061 *Maculinea nausithous* (modraszek nausithous)

1065 *Euphydryas aurinia* (przeplatka aurinia)

1071 *Coenonympha oedippus* (strzępotek edypus)

4038 *Lycaena helle* (czerwończyk fioletek)

1758 *Ligularia sibirica* (języczka syberyjska)

1617 *Angelica palustris* (starodub łąkowy, dzięgiel łąkowy)

1903 *Liparis loeselii* (lipiennik Loesela)

Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Torfowisko Sobowice PLH060024 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z

zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 .

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma „Dendrus”. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów cyt. wcześniej *ustawy o ochronie przyrody* i cyt. wcześniej *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*. Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Torfowisko Sobowice PLH060024, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) obszar pokrywa się w nieznacznej części ok. (2%) z obszarem Nadleśnictwa Chełm, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w ust. 10,
- 4) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń najważniejsze wynikają z rolnictwa, leśnictwa, urbanizacji, pozyskiwania dzikich zwierząt, ingerencji oraz działalności człowieka. I są to:

zagrożenia istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), konkurencja, intensyfikacja rolnictwa, problematyczne gatunki rodzime, intensywne koszenie lub intensyfikacja, zaniechanie brak koszenia, zarzucanie pasterstwa, brak wypasu,

zagrożenia potencjalne: , plądrowanie stanowisk roślin, wydobywanie torfu, kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...), zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze), intensyfikacja rolnictwa, zarzucanie pasterstwa, brak wypasu, inne rodzaje praktyk rolniczych nie wymienione wyżej.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, tj. utrzymanie otwartego charakteru łąk, i torfowisk, stworzenie dogodnych warunków do bytowania rzadkich gatunków motyli wskutek prowadzenia zabiegów czynnej ochrony (w odpowiednich terminach) w siedliskach ich występowania oraz czynna ochrona stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków flory naczyniowej (języczka syberyjska. lipiennik Loesela, niebielistka trwała).

w stosunku do gatunków:

- 1059 *Maculinea teleius* (modraszka telejusa), 1061 *Maculinea nausithous* (modraszka nausitousa) prowadzeniem ekstensywnego sposobu gospodarowania na powierzchniach porośniętych krwiściągiem. Termin koszenia- początek czerwca. Zabieg powinien obejmować nie więcej niż 2/3 powierzchni siedliska, co podyktowane jest biologią gatunku i zamiarem stymulowania krwiściągu do kwitnienia w okresie pojawu stadium dyspersyjnego motyli. Sposób realizacji zadania określa załącznik nr 5 niniejszego zarządzenia,

- 1071 *Coenonympha oedippus* (strzępotka edypusa), 4038 *Lycaena Helle* (czerwończyka fioletka) zredukowaniem pokrycia obszaru przez trzcinę poprzez wykaszanie trzcinowisk dwukrotnie w ciągu roku. Koszenie letnie w czerwcu z usunięciem biomasy ma za zadanie obniżenie vitalności trzciny. Drugie koszenie w miesiącach zimowych z usunięciem biomasy ma na celu poprawę warunków świetlnych dla wiosennej roślinności, obniżenie konkurencyjności trzcinyi przygotowanie powierzchni pod zabiegi letnie. Sposób realizacji zadania określa załącznik nr 5 niniejszego zarządzenia,

- 1758 *Ligularia sibirica* (języczka syberyjskiej) wycinką roślinności zielnej oraz selektywną wycinką krzewów. Sposób realizacji zadania określa załącznik nr 5 niniejszego zarządzenia,

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny skuteczności zabiegów ochronnych, stanu zachowania siedlisk oraz gatunków zwierząt i flory naczyniowej. W stosunku do siedlisk zostanie on zrealizowany w oparciu o wykonanie zdjęć fitosocjologicznych. Ocena stanu zachowania 6 gat. motyli oraz 3 gat. roślin zostanie przeprowadzona według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WSTIL.6320.6.1.2012.MS, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. Tekst obwieszczenia został przesłany do urzędu gminy Chełm i był wywieszony przez okres 21 dni w siedzibie tego urzędu.

W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono trzy spotkania, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w następujących terminach: 31 sierpnia 2012 r., 24 września i 18 października 2012 r.. Spotkania: pierwsze i trzecie odbyło się w siedzibie Urzędu Gminy Chełm, drugie w świetlicy wiejskiej w Zawadówce.

Pierwsze spotkanie, o charakterze warsztatowym miało na celu zapoznanie członków Zespołu z problematyką ochrony przyrody, w tym w obszarach Natura 2000, przybliżenie przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Torfowisko Sobowice PLH060024, procedury procesu planistycznego oraz zasad udziału w procesie planistycznym członków Zespołu Lokalnej Współpracy. Drugie spotkanie, o charakterze wizji terenowej miało na celu przybliżenie członkom Zespołu - następujących zagadnień:

- prezentację przedmiotów ochrony obszaru: (murawy kserotermiczne 6210, łąki zmiennowilgotne 6410, torfowiska zasadowe 7230, starodub łąkowy 1617, siedlisko lipiennika Loessela i stanowisko jęczyczki syberyjskiej),

- wskazanie miejsc występowania bezkręgowców stanowiących przedmioty ochrony obszaru (strzępotek edypus, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwończyk fioletek)

- omówienie aktualnych i potencjalnych zagrożeń, perspektyw i uwarunkowań formalno-prawnych ochrony prezentowanych przedmiotów ochrony.

Program trzeciego spotkania obejmował następujące zagadnienia:

- stan zaawansowania prac nad projektem,

- propozycje zapisów projektu Planu Zadań Ochronnych,

- dyskusja nad propozycjami zapisów projektu Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Torfowisko Sobowice” PLH060024.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Starostwa Powiatowego w Chełmie, Urzędu Gmin: Chełm Nadleśnictwa Chełm, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych WZMiUW w Lublinie, ARIMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, LIR w Lublinie, oraz rolników i przedsiębiorców, a także przedstawiciele proekologicznych organizacji pozarządowych i lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 17 października 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, póź. 1227 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 roku, poz. 627, z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej („Dziennik Wschodni”) w dniu 17 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie – w dniach 17.10. – 7.11. 2013 r. oraz Urzędu Gminy Chełm w dniach 17.10 – 12.11. 2013 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Wpłynęły następujące wnioski:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi i wnioski	Treść zgłoszonych uwag	Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wniosek dotyczył braku przedmiotu ochrony 6510 niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) w zarządzeniu PZO.	Wniosek został uwzględniony. Lista przedmiotów została uzupełniona.
2.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wniosek dotyczył nie wskazania jako zagrożenia potencjalnego - braku użytkowania, w odniesieniu do siedlisk: 6210 muraw kserotermicznych (<i>Festuco-Brometea</i>) i 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (<i>Molinion</i>) oraz 1617 staroduba łąkowego <i>Angelica palustris</i> .	Wniosek został uwzględniony. Wpisano jako zagrożenie potencjalne : A03.03 zaniechanie/ brak koszenia.
3.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wniosek dotyczył usunięcia w zarządzeniu PZO z listy przedmiotów ochrony siedliska 9110 ciepłolubnej dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>).	Wniosek został uwzględniony. ciepłolubna dąbrowa została usunięta z listy przedmiotów ochrony, gdyż zgodnie z SDF nie jest w chwili obecnej jeszcze przedmiotem ochrony (kategoria D).
4.	Generalna Dyrekcja	Uwaga dotyczyła braku działań ochronnych dla przedmiotów	Wniosek został uwzględniony częściowo. Dla 3 przedmiotów

	Ochrony Środowiska	ochrony: 6210 muraw kserotermicznych priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków (<i>Festuco-Brometea</i>), 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (<i>Molinion</i>), 7230 górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1060 czerwonończyka nieparka <i>Lycaena dispar</i> , 1065 przeplatki aurinii <i>Euphydryas aurinia</i> , 1617 staroduba łąkowego <i>Angelica palustris</i> i 1903 lipiennika Loesela <i>Liparis loeselii</i>	ochrony obejmujących siedliska: 6210,6410 i 7230 , zaplanowano działania ochronne. Dwa gatunki roślin: 1617 starodub <i>Angelica palustris</i> i 1903 <i>palustris</i> i 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> – nie wymagają zaplanowania specjalnych działań gdyż ich ochrona będzie zapewniona poprzez działania ochronne w siedliskach ich występowania. Dla dwóch gatunków motyli: 1060 czerwonończyka nieparka <i>Lycaena dispar</i> i 1065 przeplatki aurinii <i>Euphydryas aurinia</i> , należy wykonać wcześniej rozpoznanie aktualnego stanu zachowania populacji w obszarze, a dopiero później planować ewentualne działania ochronne.
5.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga dotyczyła braku działań obligatoryjnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 1758 jęczyczki syberyjskiej <i>Ligularia sibirica</i> , 1059 modraszka telejusa <i>Maculinea teleius</i> , 1061 modraszka nausitousa <i>Maculinea nausithous</i> , 1071 strzępotka edypusa <i>Coenonympha oedippus</i> i 4038 czerwonończyka fioletka <i>Lycaena Helle</i> .	Wniosek został uwzględniony częściowo. Dla wymienionych przedmiotów ochrony z wyjątkiem jęczyczki syberyjskiej zaplanowano działania obligatoryjne. Stanowisko jęczyczki nie znajduje się na terenie użytkowanym rolniczo, więc nie ma konieczności wyznaczania zadań obligatoryjnych.
6.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga dotyczyła nieuwzględnienia w monitoringu realizacji działań ochronnych wszystkich przedmiotów ochrony.	Uwaga uwzględniona częściowo. Nie wszystkie przedmioty wymagają monitoringu. Do monitoringu efektów działań ochronnych zaplanowano wszystkie 9 przedmiotów ochrony dla których zaplanowano działania.
7.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga dotycząca prawidłowego zapisania nazwy obszaru w zał. Nr 6	Uwaga uwzględniona.
8.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga dotycząca wykreślenia z zał. Nr 6 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm ze względu na uwzględnienie w nim obszaru Natura 2000	Uwaga uwzględniona w całości. Usunięto załącznik nr 6.
9.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny	Uwaga dotycząca kompetencji ARiMR odnośnie odpowiedzialności za doradztwo rolnicze w zakresie programów rolnośrodowiskowych	Uwaga uwzględniona w całości. Dokonano sprostowania w dokumentacji PZO o treści: „Zgodnie z art.4 ust.2 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2008 r. Nr 98, poz.634

			z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2007 r. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, akredytowana na podstawie przepisów odrębnych jako agencja płatnicza, realizuje zadania i kompetencje agencji płatniczej określone w przepisach w cyt. wyżej przepisach”
10.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny	<p>Uwagi dotyczące działań obligatoryjnych i fakultatywnych w odniesieniu do: 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (Molinion), 6510 niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7230 górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.</p> <p>- zapis “wskazane jest” nie jest zapisem obligatoryjnym i nie pociąga za sobą skutków zapobiegania ekspansji drzew i krzewów, gdyż nie zobowiązuje rolnika do konkretnych prac</p> <p>- zapis w odniesieniu do 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (Molinion) dotyczący “niedopuszczenia zakładania gruntów ornych i podsiewania”. Zapis ten pokrywa się z wymogami programu rolnośrodowiskowego dla pakietów 4,5 . Dlatego też można odstąpić od tego zapisu</p> <p>- zapis dot. działań fakultatywnych “koszenie po 15 sierpnia” w odniesieniu do 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (Molinion).</p> <p>W związku z tym , że jest on sprzeczny z wymogami dodatkowymi programu rolnośrodowiskowego dla wariantów: 4,4: 4,5, w których obowiązuje termin po 15 września, postanowiono dokonać korekty</p> <p>- zapis dotyczący działań ochronnych określonych w zał. 5 moduł C dla przedmiotów ochrony 6410 i 7230 jest sprzeczny z wymogami</p>	<p>Uwagi uwzględnione w całości.</p> <p>W zał. 5 oraz w module C szablonu dokumentacji dokonano stosownych sprostowań.</p>

		z wymogami dodatkowymi programu rolnośrodowiskowego dla wariantów 4,4 i 5,4 (łąki trzęślicowe) i 4,2; 5,2, (mechowska). W związku z czym zgodnie z uwagą przyjęto jednolitą terminologię dla działań obligatoryjnych "użytkowanie kośno-pasterskie lub pasterskie, a dla działań fakultatywnych "kośno-pastwiskowe"	
--	--	---	--

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)*, uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 10 czerwca 2014 r. znak: PN-I.0522.14.2014.GK oraz z dnia 12 listopada 2014 r. znak:PN-I.0522.35.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 145 tys. zł. (kwota ta nie uwzględnia kosztów związanych z: modyfikacją metod gospodarowania na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na terenach leśnych oraz na łąkach rolników indywidualnych realizujących programy rolno środowiskowe). Działania z zakresu monitoringu działań ochronnych (monitoring stanu siedlisk) oraz działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony określa się jako 111 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządców gruntów. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.